

Broj: 03-04-1736/2024
Sarajevo, 20.11.2024. godine

PARLAMENT FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Predstavnički dom

gosp. Ivan Miličević, sekretar ✓
gđa Dajana Frlijić, poslanik

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Predmet: Odgovor na poslaničku inicijativu

Priljeno: 22-11-2024			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
05/1	- 02 -	554	124

Poštovani,

U skladu sa članom 75. Poslovnika o radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine - Prečišćeni tekst ("Službene novine Federacije BiH", br. 6/10, 37/10, 62/10, 39/20 i 67/21), a u vezi sa članom 116. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07, 2/08, 26/20 i 13/24), u prilogu Vam dostavljam akt Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke, broj: 03-34-5381-2/24 od 15.11.2024. godine, koji sadrži odgovor na poslaničku inicijativu, koju je podnijela poslanik Dajana Frlijić.

S poštovanjem,

Prilog: kao u tekstu

Broj: 03-34-5381-2/24
Mostar, 15.11.2024. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
SEKRETARIJAT
n/r dr. sci. Edita Kalajdžić, sekretar
Hamdije Čemerlića 2
71 000 Sarajevo

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA
Sarajevo

PRIMLJENO: 20.11.2024			
Organizaciona jedinica	Klasifikacioni znak	Radni broj	Broj prijega
03-04		1736/2024	

PREDMET: Inicijativa - odgovor, dostavlja se

VEZA: Vaš akt broj: 03-04-1736/2024 od 25.10.2024. godine

Poštovana,

Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke je zaprimilo Vaš akt, broj i datum veze, u prilogu kojeg ste nam dostavili inicijativu koju je na 14. redovnoj sjednici Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, održanoj 22.10.2024. godine, podnijela Dajana Frlić, poslanica u Predstavničkom domu Parlamenta Federacije BiH, a koja je Vladi Federacije Bosne i Hercegovine dostavljena aktom predsjedavajućeg Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, broj: 05/1-02-554/24 od 23.10.2024. godine. Poslanica Dajana Frlić je podnijela sljedeću inicijativu:

„Prekomjerna tjelesna masa i pretilost dosegle su razmjere epidemije u Europi. Međutim, poražavajući podatak je da je BiH po broju pretile djece (17,5 posto) i odraslih stanovnika među prvih pet u svijetu te druga na Balkanu, a predviđanja stručnjaka pokazuju da bi situacija mogla biti i gora.

Problemi najčešće počinju kada dijete krene u osnovnu školu, odnosno kada se na neki način počnu osamostaljivati te proizvoljno biraju obroke.

Konvencijom o pravima djeteta svoj djeci je zajamčeno pravo na zdravu i odgovarajuću prehranu, imaju pravo na kvalitetnu zdravstvenu skrb, pitku vodu, zdravu hranu koja im je potrebna da bi ostala zdrava. U mnogim europskim zemljama škole imaju svoje kuhinje u kojima se učenicima nudi zdrava hrana, poput kuhanih jela, voća i povrća, mliječnih proizvoda te se u istim provodi kontrola školskih kuhinja i namirnica koje se prodaju u školama i na automatima. U većini naših županija hrana koja se nudi djeci u školama siromašna je vitaminima i mineralima i ostalim potrebnim hranljivim tvarima te za posljedicu ima mnoge zdravstvene probleme poput gojaznosti, anemije i sl. U pojedinim školama u Federaciji se radi na poboljšanju situacije uklanjajući aparate sa slatkišima i gaziranim pićima. Posljedice nepravilne prehrane uzrokuju mnoga oboljenja te prekomjerna tjelesna težina u dječjem uzrastu predstavlja rizik za razvoj mnogih bolesti u kasnijem periodu života

Na tragu prethodno navedenog, a po uzoru na mnoge europske škole, ali i susjedne države, koje su dobar primjer i pokazatelj kada je u pitanju briga o zdravlju djece, podnosim inicijativu

da se od strane odgovornih ministarstava iznađe rješenje za problem nezdrave prehrane u školama na razini Federacije, da li u vidu otvaranja školskih kuhinja gdje bi se služila kuhana i zdrava jela ili na neki drugi ostvariv način“.

- Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke daje odgovor na navedenu inicijativu:

Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke je iniciralo kreiranje nastavnih i vannastavnih sadržaja o zdravim životnim stilovima, kao dijela procesa izrade kurikuluma za devetogodišnju osnovnu školu, u koji je, između ostalog, integrirana i tema o značaju zdrave ishrane.

Također, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke je u saradnji sa Federalnim ministarstvom zdravstva, kantonalnim ministarstvima obrazovanja i zdravstva, pedagoškim zavodima, Vijećem roditelja Kantona Sarajevo i Asocijacijom XY učestvovalo u izradi kurikuluma „Zdravi stilovi života“ te pripadajućeg Priručnika za nastavnike.

U okviru alternativnog predmeta „Zdravi stilovi života“ za učenike od 5. do 9. razreda, koji je uveden u Kanton Sarajevo i Bosansko-podrinjski kanton, izučavaju se teme koje se odnose na zdravu ishranu, fizičke aktivnosti, suzbijanje zloupotrebe psihoaktivnih supstanci, gender aspekta, prevencije nasilja u školi i njegovanja i afirmacije različitosti.

Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke je, u saradnji sa Populacijskim fondom Ujedinjenih nacija u BiH i stručnjacima iz oblasti obrazovanja i zdravstva, izradilo Priručnik Zdravi stilovi života - Znanje i vještine za zdrav i siguran život (I dio) i Priručnik Zdravi stilovi života - Znanje i vještine za zdrav i siguran život, (II dio). Navedeni priručnici su rezultat nastojanja da se kroz sveobuhvatni model učenja doprinese postizanju visokih standarda učenja o zdravim životnim stilovima, te da se omogući učiteljima i nastavnicima da učenicima prenesu nova znanja, stavove i vještine kako bi razvili svoja funkcionalna znanja, osnažili kritičko razmišljanje i mogli donositi odgovorne odluke koje će zaštititi njihovo zdravlje.

Nadalje, Okvirni nastavni plan i program za devetogodišnju osnovnu školu u Federaciji BiH (ONPP), na osnovu kojeg se pišu udžbenici, sadrži nastavne teme, odnosno nastavne jedinice koje su usmjerene prema pravilnoj i zdravoj ishrani: U ONPP-u se ova tema obrađuje u sljedećim nastavnim predmetima: Moja okolina za 1. razred devetogodišnje osnovne škole, Tjelesni i zdravstveni odgoj za 1. razred devetogodišnje osnovne škole, Moja okolina za 2. razred devetogodišnje osnovne škole, Tjelesni i zdravstveni odgoj za 2. razred devetogodišnje osnovne škole, Moja okolina za 3. razred devetogodišnje osnovne škole, Moja okolina za 4. razred devetogodišnje osnovne škole, Tjelesni i zdravstveni odgoj za 3. razred devetogodišnje osnovne škole, Tjelesni i zdravstveni odgoj za 4. razred devetogodišnje osnovne škole, Tjelesni i zdravstveni odgoj za 5. razred devetogodišnje osnovne škole, Njemački jezik za 5. razred devetogodišnje osnovne škole, Engleski jezik za 7. razred devetogodišnje osnovne škole (prvi strani jezik), Francuski jezik za 8. razred devetogodišnje osnovne škole (drugi strani jezik) i Biologija za 9. razred devetogodišnje osnovne škole.

Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke učestvuje u provođenju Strateškog plana za unapređenje ranog rasta i razvoja djece u FBiH 2020-2025.

Imajući u vidu da prioritet svakog društva mora da bude ulaganje u djecu, jer osiguranje

zdravog starta u životu ima dalekosežne pozitivne utjecaje u stjecanju osnovnih socijalnih vrijednosti, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine usvojila je Strateški plan za unapređenje ranog rasta i razvoja djece u Federaciji BiH 2020-2025. godine, te zadužila Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke da u saradnji sa federalnim ministarstvima zdravstva, rada i socijalne politike te finansija, kao i Zavodom za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine i UNICEF-om BiH, koordinira realizacijom aktivnosti koje su u njemu planirane. Planirane aktivnosti su bazirane na multisektorskom pristupu a realizirat će se s ciljem nastavka unapređenja uslova za adekvatan rani i rast razvoj djece, kao i sveobuhvatnog pristupa cijeloj porodici. Prioritetni pravci djelovanja u novom strateškom dokumentu definirani su na osnovu analize trenutnog stanja u oblasti ranog rasta i razvoja, a u okviru pet komponentni poticajne brige neophodne za ostvarenje punog potencijala djeteta (dobro zdravlje, adekvatna ishrana, odgovorna njega, prilika za rano učenje i sigurnost).

Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke učestvuje u realizaciji programa „Zdravo jedi, zdravo rasti“ – Odgojno-obrazovne ustanove, prijatelji zdrave ishrane, čiji je cilj uspostavljanje i širenje mreže školskih i vrtičkih zajednica u kojima je unaprijeđen pristup zdravlju djece i osiguran njihov optimalan rast i razvoj. Programske aktivnosti se provode intersektorski, u intenzivnoj saradnji zdravstvenog i obrazovnog sektora, uz koordinaciju Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke i podršku UNICEF-a BiH. Aktivnosti su fokusirane na pripremu vrtičkih politika vezanih za ishranu i fizičke aktivnosti, izgradnju kapaciteta vrtičke zajednice za promociju zdrave ishrane, unapređenje programa rada s djecom, unapređenje jelovnika, unapređenje infrastrukture za tjelesne aktivnosti, i unapređenje saradnje sa zdravstvenim službama. U aktivnostima učestvuju djeca, roditelji, odgajatelji, kuhari i ostalo osoblje predškolskih/školskih ustanova, a krajnji cilj je da se unaprijedi zdravlje djece i preveniraju oboljenja uzrokovana nepravilnom ishranom i nezdravim životnim stilovima. Okosnicu Programa predstavlja primjena standarda i normativa ishrane koje je u formi Smjernica za zdravu ishranu djece predškolskog i školskog uzrasta donijelo Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, u saradnji sa Federalnim ministarstvom zdravstva i Zavodom za javno zdravstvo Federacije BiH, kao i Smjernica za zdravu ishranu djece do tri godine, koje je donijelo Federalno ministarstvo zdravstva.

Navedenu poslaničku inicijativu smo prosljedili kantonalnim ministarstvima obrazovanja u Federaciji Bosne i Hercegovine na dalje postupanje, naš akt broj: 03-34-5381-1/24 od 15.11.2024. godine, s molbom da Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke izvijeste o istom.

S poštovanjem,

MINISTRICA
Jasna Duraković
prof. dr. Jasna Duraković

Dostaviti:

- Naslovu
- a/a